

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

یونس نگاه

۲۵ فبروری ۲۰۲۲

یونس نگاه

درس اکراین برای افغانها

هر پیروزی که با تحقیر یک طرف به دست آید، منجر به جنگ مجدد می‌گردد. امریکا و متحدانش بعد از فروپاشی شوروی برای مدت طولانی روسیه و متحدانش را تحقیر کردند. این تحقیر حتی در دانشگاه‌ها، مجامع فرهنگی، علوم و فلسفه نیز پی‌گیری شد. کسانی حتی پایان تاریخ را اعلام کردند. بعد از آن امریکا در نقش بدمعاش بی‌رقیب هر جا دلش خواست بم انداخت، لشکر فرستاد و مرزها را لگدمال کرد.

ملت‌ها و فرهنگ‌های بسیاری از آن وضعیت احساس تحقیر کردند. مسلمانان، روس‌ها، عرب‌ها، چینی‌ها و حتی در برخی موارد اروپائی‌ها با خود گفتند باید برای لگام زدن این لومپن کاری کنیم؛ و تا امروز کارهای بسیار کرده‌اند. فلسفه پایان تاریخ را پیش از آن که به دانشگاه‌ها راه یابد به باطله‌دانی انداختند؛ در افریقا، کشورهای عربی و جنوب شرق آسیا زخم‌های کاری به لومپن جهانی زدند. حال روسیه تصمیم دارد عقده‌های نیم‌قرنه‌اش را در شرق اروپا با دیوانگی و خشونت خالی کند. این جنگ برای تمام جهان هزینه خواهد داشت. ولی هزینه اصلی آن را امریکا خواهد پرداخت. امریکا شاید دل‌رش زیاد آسیب نبیند، از قدرت نظامی‌اش نیز فعلاً کاسته نشود و برای سال‌ها بزرگترین قدرت نظامی، سیاسی و اقتصادی بماند. اما، اتوریتته‌اش را بیش از پیش از دست خواهد داد. زوال دپلماتیک و ژاندارمی‌اش سرعت خواهد گرفت. نقشه‌هایی را که امریکا برای جهان ترسیم می‌کرد به هم خورده و پس ازین خودش نیز با اعتماد به نفس از آن‌ها سخن نخواهد گفت.

با شکست شوروی صلح نیامد. زیرا طرف پیروز از بلوغ لازم برخوردار نبود. پیروز نتوانست بر حس انتقام، شوق تحقیر دیگران، کشتار و تجاوز در خود فایق آید. طرف پیروز نتوانست نظام جهانی رنگین و دمکرات را تحمل کند. در نتیجه، تحقیرشدگان و به‌حاشیه رانده‌شدگان جبهه گرفتند و به تدریج دوباره به میدان آمدند.

سناریوی پیشروی ما در افغانستان نیز متأسفانه جنگ است. زیرا طالبان نیز در سطح خود و در داخل کشور، مثل امریکا که در سطح بین‌الملل، در حال نوشتن پایان تاریخ و سرکوب‌اند. در طرف مقابل و نیروهائی که قادر به واکنش در برابر طالبان‌اند نیز ظرفیتی دیده نمی‌شود که حس انتقام و لومپنی را در خود کنترل بتوانند. آنان نیز هر جا طالبان را شکست دهند، شبیه طالبان لومپنانه عمل خواهند کرد و چرخه جنگ خواهد چرخید. تحقیرشدگان دیروز دست به ظلم و عقده‌گشائی خواهند زد، بعد باد ظالمان امروز خالی شده در جایگاه تحقیر شدگان خواهند خزید.

به همین دلیل دموکراسی و سکیولاریزم می‌تواند راه حل باشد. پس از طالبان باید نظام پاسخگو و قانون‌مند بسازیم تا زمینه فعالیت علنی و منصفانه تمام اقشار میسر گردد و هیچ گروهی آن‌قدر به انزوا نرود و تحقیر نشود که دست به انتحار بزند.